

Arrenca a Girona l'estudi de salut “més ambiciós”: seguirà 4.000 persones en deu anys

Seguirà 4.000 participants de divuit municipis per obtenir dades pròpies i orientar polítiques públiques més precises

A Girona, el tret de sortida es va fer al barri de Can Gibert del Pla, amb entrevistes a l'Escola Universitària de la Salut i l'Esport (Euses) de Salt. És el primer pas d'un projecte que aspira a obtenir, per primera vegada, dades «quilòmetre zero» per orientar «polítiques públiques ajustades a la realitat de cada municipi de la demarcació», tal com detallava Pau Batlle, coordinador de l'estudi. Va explicar que la idea va néixer durant la pandèmia. Un projecte presencial va quedar aturat amb el confinament i això va fer replantejar el model. La proposta va ser apostar per un format digital que permeti continuar interactuant amb els participants encara que hi hagi noves crisis. L'objectiu és clar: disposar de dades pròpies i detallades per deixar de dependre només d'estadístiques generals provinents de la Generalitat, Espanya o Europa. «Prenem decisions amb dades orientatives. No tenim dades concretes de les comarques de Girona que ens diguin què està passant aquí», afirma Batlle. El projecte permetrà detectar patrons —des d'hàbits de salut fins a situacions de pobresa energètica o impactes del clima— i ajustar les polítiques municipals amb més precisió. En la mateixa línia, Batlle assegura que es tracta del projecte «més ambiciós» sobre la salut dels gironins, tant per la unió de diverses institucions que hi han apostat com per la durada, ja que el seguiment s'allargarà una dècada. Les persones que formen part del Girostudi tenen entre 16 i 79 anys i se seleccionen de forma aleatòria entre els habitants de divuit municipis de la demarcació de Girona, que alhora també es trien seguint el criteri estadístic que marquen les directrius científiques del projecte. Aquesta mostra controlada serà la que permetrà obtenir una representació significativa de la població de la demarcació i serà clau perquè la cohort tingui significació estadística (un grau suficient perquè les dades obtingudes de la mostra siguin representatives de la població). D'altra banda, hi haurà la mostra oberta, que estarà constituïda per totes aquelles persones que, de manera voluntària, vulguin formar part de la cohort. Entre els primers participants, hi ha el veí de Can Gibert del Pla, Ramón Hevilla, de 49 anys. El van trucar per telèfon per convidar-lo a formar part de l'estudi. «M'ho van explicar i em va semblar molt bé per ajudar la ciència, m'ha sortit de dins». Admet que no s'esperava un procés tan complet. «Pensava que seria una cosa més lleugera. No m'esperava que estudiessin tants aspectes». Tot i així, valora positivament l'experiència i la informació rebuda. Per a ell, iniciatives així poden ajudar a anticipar malalties com el càncer. Cal tenir present que el reclutament encara està en procés. Ahir l'estudi va començar a Girona i Bescanó i està previst que a principis de març arrenqui a la Cellera de Ter. A Girona, a part del barri de Can Gibert del Pla, també hi participaran veïns que tenen el CAP Montilivi com a referència. L'organització fa una especial crida a la participació a Girona, on està costant més reclutar usuaris. Seguidament, al llarg de la primavera s'inclouran els municipis de Vidreres, Figueres, Blanes, Llançà, Camprodon i Sant Joan de les Abadesses. A l'estiu, serà el torn de Porqueres, Banyoles i Olot; a la tardor, de Besalú, les Preses, Llívia i Puigcerdà i, finalment, Santa Cristina d'Aro i Palamós. L'empresa Ipsos és l'encarregada del treball de camp. El seu coordinador, Oriol Alonso, detalla que l'experiència comença amb una explicació exhaustiva de l'estudi i la signatura dels consentiments informats. Després arriben els qüestionaris —alguns de cognitiu, especialment per a majors de 51 anys— i les proves mèdiques bàsiques: tensió, força de mà, pes, alçada o índex turmell-braç. Posteriorment, els participants reben kits per recollir mostres biològiques a casa, que han d'entregar al CAP. A partir d'aquí, el seguiment serà majoritàriament digital a través d'una aplicació mòbil, tot i que un alguns participants podran continuar per via telefònica o presencial si tenen bretxa digital. Batlle posa exemples molt concrets per explicar fins a quin punt les dades poden traduir-se en decisions pràctiques. Si, per exemple, les enquestes detecten un patró determinat en l'activitat sexual d'adolescents, això podria servir per reforçar o redissenyar els programes d'educació

afectivosexual. Un altre cas hipotètic: si es constata que els joves de la costa tenen un consum d'alcohol més elevat que els de l'interior —o a l'inrevés—, es podrien adaptar les campanyes de prevenció segons el territori. També posa l'exemple de la gent gran. Si l'estudi detecta més caigudes en zones on fa més fred, els ajuntaments podrien reforçar mesures preventives, com millorar paviments. El mateix passa amb la pobresa energètica. Si es detecta que en determinades comarques hi ha dificultats per mantenir el confort tèrmic a l'hivern o a l'estiu, es podrien impulsar ajudes per a l'aïllament dels habitatges o reforçar subvencions. L'estudi també vol mesurar l'accés a espais verds, la relació amb el medi ambient o si la ciutadania rep les ajudes socials i quan les rep. La presidenta de Dipsalut, Maria Puig, defineix el Girostudi com una «acció comunitària» que vol construir coneixement per a les futures generacions. «És un projecte col·lectiu on coincidim institucions, professionals i ciutadania, i aquesta participació transversal li dona sentit i força», defensa. També el regidor d'Innovació de l'Ajuntament de Girona, Xavier Aldeguer, subratlla que es tracta d'un projecte «d'alt impacte» que situarà la demarcació com a referent en innovació en salut pública. Finalment, l'alcalde de Bescanó, Xavier Vinyoles, agraeix la bona participació a l'estudi per recopilar dades i afavorir la qualitat de vida dels gironins i anima altres veïns a sumar-se a la iniciativa.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/comarques/2026/02/19/arrenca-girona-l-estudi-salut-127002744.html>